

vil blot sige, at Forslaget er i mine Øjne blevet en Del forringet ved enkelte Bestemmelser, som der er gjort udførlig Rede for, navnlig af den ærede Ordfører for Flertallet, og en af de Bestemmelser, jeg særlig har Betænkelighed ved, er det foreslaaede Tilskud af de 25,000 Kr., og hvad deraf kan blive Konsekvensen. Men, som sagt, alt det skal jeg ikke dvæle ved. Jeg skal sige, at til Trods for disse — jeg kan gerne sige Tilbageskridt — Indrømmelser, der ere gjorte, trods de Betænkeligheder, jeg kunde have ved adskillige af dem, har Fællesudvalgets Flertalsforslag en god Side, som jeg sætter overordentlig stor Pris paa, nemlig den, at det holder sig klar af enhver som helst Hentydning til en Kirkeforfatning. Det lover intet i saa Henseende, det indeholder ikke nogen som helst Spire til en Kirkeforfatning. Dette hilser jeg med stor Glæde, derfor stemmer jeg gladelig for Forslaget trods de Betænkeligheder, jeg har, og jeg vil indstændig opfordre andre Medlemmer, som muligt ogsaa kunne have Betænkeligheder enten i den ene eller den anden Retning, til at stemme for Forslaget, idet jeg vil sige som den ærede sidste Taler: Vi vide jo nu, at Flertalsforslaget er vedtaget i det andet Ting; vi vide nu, at hvis vi vedtage Mindretallets Indstilling og altsaa forkaste Flertallets, staar Spørgsmaalet uløst; saa kunne vi fortsætte ad Aare, og saa er der fremdeles Uro om denne Sag. Jeg synes alligevel, at man maatte kunne være med til at mene, at det var godt, om der kunde komme Ro om denne Sag, i alt Fald for en Tid.

Med disse Ord vil jeg meget indstændigt anbefale Flertallets Indstilling til Vedtagelse.

Hey: Naar mine Meningsfæller og jeg, det vil sige de af mine Meningsfæller, der som jeg have været udenfor Udvalget, agte at stemme for Flertallets Indstilling, sker det kun med megen Betænkelighed og med Beklagelse af, at Resultatet af Fællesudvalgets Arbejde forekommer os at være ret magert. Vi havde haabet, at det var lykkedes i Forslaget at indføre tilfredsstillende Valgrets- og Valgbarhedsbestemmelser, vi havde ønsket, at det var lykkedes at bevare Sognepræsten som født Formand i Menighedsraadet, og vi havde ventet, at vi havde undgaaet de Menighedsmøder, som ganske sikkert ikke altid ville forløbe paa en Maade, der vil kunne siges at være Kirken værdig. Men vi mene dog, at det baader Sagen bedst, at den nu finder sin foreløbige Afgørelse, fremfor at dette ret

store og vigtige Spørgsmaal bliver henvist til de vekslende parlamentariske Kirkeministres forskellige Opfattelse. Vi ønske ogsaa derved at bane Vej for Opfyldelsen af Præstestandens retfærdige Krav om forbedrede økonomiske Forhold, og vi tro, at der ud af de Menighedsraad, som nu atter indføres, vil kunne komme Forslag frem til en endelig Kirkeforfatning.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Appel): Der er jo allerede et Lovforslag af kirkelig Art ophøjet til Lov under denne Rigsdagssamling, og jeg vil begynde med at udtale, at de Forhold, hvorunder dette skete, egentlig vare saadanne, som man altid maatte ønske sig at kunne skaffe til Veje, naar der skal lovgives paa det kirkelige Omraade. Jeg har den Opfattelse, at det gælder om al Lovgivning, at den ikke har til Opgave at udstykke, at afpæle nye Udviklingslinier, men at skaffe Plads for og Ret for frie Bevægelser af det, der gennem Udviklingen er ført frem i Samfundet. Det lille Lovforslag af kirkelig Art, som allerede er ophøjet til Lov i denne Samling, havde den Lykke, at man fra de forskellige Sider forstod, at det vilde imødekomme et Krav, som Udviklingen havde rejst, og som man ikke kunde modsætte sig. Jeg har tidligere i dette høje Ting udtalt min Paa-skønnelse af og min Glæde over, at dette Lovforslag fik en saadan Skæbne, som det fik ogsaa i dette Ting; thi det er jo sandt, hvad jeg har tilladt mig at nævne i Folketinget, at udenfor den danske kender jeg ikke nogen Folkekirke, hvor man fra den kirkelige Styrelses Side har haft Frimodighed til at give sin Tilslutning til et Forslag som det, der nu er ophøjet til Lov. Det bryder nemlig med alt det formelle til Gunst for det, som Livet og Livets Kræfter bære frem i Kirkesamfundet. Men naar jeg har dette Syn paa, hvad Lovgivningen har som Maal, saa vil man sikkert ogsaa i dette høje Ting forstaa, at jeg var ikke fremkommen med Lovforslaget om Menighedsraad, hvis jeg ikke mente, at det, som dette Lovforslag indeholder, svarede til et Krav, som var stærkt, og som for Livets Skyld skulde have sikkert lovordnede Former at røre sig under. Da jeg havde den Ære at forelægge Lovforslaget for dette høje Ting, bestræbte jeg mig for at holde dette Lovforslag klart af de store tidligere Forhandlinger om en Kirkedag, det, man plejer i daglig Tale at kalde en Kirkeforfatning. Det lykkedes ikke; Lovforslagets